

HDJ-001-010162

Seat No. _____

B. A. (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Philosophy : Paper - II

(Introduction to Logic)

(Elective - I) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 010162

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સમાન છે. બાજુમાં લખેલ આંકડાં ગુણાંક દર્શાવે છે.

૧ 'વિચારણાનો અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન એટલે તર્કશાસ્ત્ર' - આ વિધાન તપાસો. ૧૪

અથવા

૧ 'તર્કશાસ્ત્ર આદર્શલક્ષી વિજ્ઞાન છે. સમજાવો અને તેનો ભાષા સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.' ૧૪

૨ નિરૂપાધિક વિધાનની ચતુર્વિધ યોજના વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ M.P. અને H.S. ના નિયમોનું કથન અને રૂપ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪

૩ સામ્યાર્થી અનુમાન પ્રકારો અને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ માંગ્યા મુજબ ફેરવો : ૧૪

- (૧) કોઈપણ માણસ ભગવાન નથી. (આશ્રિત)
- (૨) કેટલાંક નેતાઓ ભ્રષ્ટાચારી નથી. (પૂર્ણ)
- (૩) કેટલાંક અમલદારો સેવાભાવી છે. (ઉપ)
- (૪) કોઈપણ વિદ્વાન અભણ નથી. (અંશ)
- (૫) દરેક માણસ પ્રેમાળ છે. (પ્રતિવિધાન)
- (૬) થોડા માણસો સુખી છે. (પરિવર્તન)
- (૭) કેટલાંક રાજાઓ એશાઆરામી છે. (આશ્રિત)

૪ નિરૂપાધિક સંવિધાનનું બંધારણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ નીચેની દલીલો ચકાસો : (કોઈપણ બે) ૧૪

- (૧) કેટલાંક સુધારાવાદીઓ ઝનૂની છે.
સર્વ સુધારાવાદીઓ આદર્શવાદી છે.
∴ કેટલાંક આદર્શવાદી જ ઝનૂની છે.
- (૨) કેટલાંક રૂપાળા માણસો પૈસા ખાતર પરણ્યા છે.
રાજેશ પૈસા ખાતર પરણેલ છે.
∴ રાજેશ રૂપાળો માણસ છે.
- (૩) સર્વ કવિઓ કલ્પનાશીલ છે.
કેટલાંક કવિઓ પૈસાદાર છે.
∴ કેટલાંક પૈસાદાર કલ્પનાશીલ છે.

૫ નોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪

- (૧) વિધાનપરક તર્કશાસ્ત્રની આવશ્યકતા.
- (૨) શરતી સાબિતી (C.P.) અને પરોક્ષ સાબિતી (I.P.) ના નિયમોનું કથન.
- (૩) 'ન' વિધાનનું પરિવર્તન શક્ય છે ?
- (૪) તર્કશાસ્ત્ર રૂપલક્ષી વિજ્ઞાન છે. - સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** 'Logic means a science studying thought' verify this statement. **14**

OR

- 1** 'Logic is a normative science' – Explain. and clarify its relation with language. **14**

- 2** Explain with detail the four-fold scheme of categorical proposition. **14**

OR

- 2** Explain with examples the statement and form of the laws of M.P. and H.S. **14**

- 3** Explain with examples the types of inference based upon similarity. **14**

OR

- 3** Transfer as demanded : **14**

- (1) No man is God. (Sub alternate)
- (2) Some leaders are not corrupted. (Contradictory)
- (3) Some officers are serving (Sub-Contrary)
- (4) No scholar is Illiterate. (Contrary)
- (5) Every man is loving. (Obversion)
- (6) Some people are happy. (Conversion)
- (7) Some kings are luxurious. (Sub alternate)

4 Explain with example the structure of categorical syllogism. 14

OR

4 Verify the following arguments. (Any Two) 14

(1) Some reformers are

All reformers are idealists.

∴ Some Idealists are

(2) Some handsome persons marry for money.

Rajesh has married for money.

∴ Rajesh is a handsome person.

(3) All the poets are imaginative.

Some poets are rich.

∴ Some rich persons are imaginative.

5 Write notes : (Any Two) 14

(A) The necessity of propositional logic.

(B) The statements of the laws of C.P. and I.P.

(C) Is it possible the conversion of 'O' ?

(D) 'Logic is a formal science.' – Explain.
